

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 500 Lei,
pe o jumătate de an 250 Lei

Abonamentele se plătesc
înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică, Telefon Nr. 68

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 15
Lărgimea de 1 cm. Lei 60

Respectul legilor

„Dacă s'ar aplica toate legile, ar fi cea mai mare revoluție ce a existat vreodată la noi în țară“. Așa a spus odată un om învățat al nostru. Desigur că a spus acest lucru, plecând dela constatarea foarte tristă, că legile se respectă în prea mică măsură, iar revoluția de care a pomenit trebuie înțeleasă, nu ca o nebunească încăerare, ci ca o transformare totală a vieții de stat.

Există o boală așa de răspândită, ca fiecare să se sustragă legii. Când apare o lege, se caută cu multă atențiune printre rânduri și întorsături de fraze, cum s'ar putea găsi ușița de scăpare. Și în mintea celor mai mulți domnește ideea că legea cu pedepsele ei este pentru cei mulți, pentru gloată, iar pentru el e ușița de scăpare pe care a aflat-o.

Este în firea omului ca să reacționeze într-o formă oarecare la orice constrângere din afară. Dar aici vine mintea și judecata omului, care își dă seama că numai în felul acesta se poate trăi într-o societate organizată. De aici urmează ca oamenii, care au mai multă cultură și învățatură să aibe cel mai mare respect al legii.

Durere însă că lucrurile nu stau așa. Tocmai aceștia sunt aceia cari înțeleg mai puțin să se supună legii.

— La începutul aplicării dispozițiilor de cenzură a scrisorilor toți aceia care aveau mai multă greutate, toți aceia cunoscuți drept oamenii cei mai de seamă într'un oraș, nu se supuneau. Dacă funcționarul îi refuza, i-se răspundea: „Știi dumneata, cine sunt eu“? Mai târziu urmau apoi șoaptele: „De ce l-ai refuzat? Nu te prinde, că e tare pe piață“.

— În stațiile C. F. R. din provincie e un obicei ca intelectualii — prieteni cu șeful de gară — să intre în birou să-și scoată bilet de tren, fapt ce se petrece sub privirile dușmănoase ale celor ce s'au înghesuit de multă vreme la fereastra ghișeului.

— Autorul acestor rânduri preluând conducerea unui oficiu la țară, primul anunț a fost: „Fumatul oprit“. Populația s'a obișnuit repede, după câteva săptămâni. Intelectualii însă, își vor fi zicând că regula e foarte bună, dar nu e pentru ei, ci pentru țărani și continuau să fumeze. Primarul sigur că și-a zis în sinea lui, că el e mult mai legat de birou ca oricare altul și astfel a reluat fumatul pe care l-a întrerupt. Eram curios, să studiez, cum se desvoltă lucrurile. După primar a început omul de serviciu, apoi factorul postal și în urmă tobașul comunal.

Exemplele ar putea fi nenumărate.

Ce exemplu minunat ar fi dat „domnii cei tari pe piață“ din exemplul întâi, dacă s'ar fi supus legilor și ce argument puternic ar fi fost în mâna funcționarului, când ar fi putut spune oricui: „Până și Dl X s'a supus fără nici o împotrivire“.

Nu-și dau seama intelectualii noștri ce-și scot biletul de tren prin biroul șefului, cu câtă ură privesc cei ce așteaptă la ghișeu, cât venin și câtă pornire varsă în suielele celor de afară acest gest. O spun publice: „legea și regula e pentru noi, iar pentru domni e ușa din dos“.

Ce pildă minunată ar fi fost, în ultimul exemplu, dacă atunci, când erau mai mulți săteni în birou, intelectualii ar fi ieșit afară să fumeze: „așa e regula și trebuie să o respectăm“.

Să intrăm deci în legalitate, dar să intre și acei care se cred favorizații oricărei reguli. Legea să fie lege și pentru domnul ce-și plimbă îngâmfarea într-o mașină luxoasă, ca și pentru fierarul cu ochii înroșiți de funinginea atelierului. Acest lucru e recerut, nu numai de toate legile de dreptate dumnezească și omenească, dar mai ales astăzi se impune pe baza egalei și totalei contribuții a fiecăruia din fiii Țării la salvarea ei.

Să dispară odată molima așa de răspândită, cunoscută prin vorbele: „măsurile-s cam aspre, dar o să vedem ce se poate aranja la București. „Respectul legii să fie titlul nostru de mândrie și nu bucuria că s'a putut „aranja“ pe căi lăturalnice. Primul te ridică pe tine ca om, îți dă acea siguranță a împlinirii datoriei, pe când cea din urmă în orice om conștient și cu bun simț nu poate să trezească decât indignare și dispreț.

Se vorbește mult de o nouă orânduire de după război. De bună seamă că această nouă orânduire va trebui să fie bazată pe un mai mare respect al legilor, care cu siguranță va aduce cu sine și o mai mare egalitate între oameni și între clase sociale.

Să căutăm de pe acum să intrăm cu toții în acest lăgaș al legalității, pentru ca nu cumva noua orânduire în care va trebui să intrăm, să ni-se pară un jug greu de suportat.

Al. U. Miron

Un vulcan din Mexico începe a se nelfniști. În statul Michoa din Mexico este un vulcan, care până acuma se purta foarte bine, de câtăva vreme însă i-a alungat pe locuitorii unui sat din apropiere, fiindcă lava începuse să curgă pe străzi în formă de râu, care curge cu o iușeală de 25 metri pe oră.

Grăunte sufletesti

Sfântul Bernard

E unul dintre cei mai minunați sfinți ai Franței, atât prin însușirile strălucite ce i-a luminat viața, cât mai ales prin sfaturile de împăciuire date cu nemiluita: țărănilor, învățaților, regilor, călugărilor și papilor.

În el găsim pe călugărul aspru, pe predicatorul neobosit, pe omul crucii Mântuitorului, cruce care l-a sigilat inima. Așa că pentru vremurile de zzi glasul său îndrăzneț, fășnit dintr'o minte luminată și o inimă infocată, ar fi o minune.

De părinții lui se spune, că erau foarte bogați. Tatăl intruchipa pilda puterit care apăra dreptatea, iar mama ocrotitoarea blândă a săracilor.

Bernard e al 3-lea dintre cei 7 frați. Abia născut a și fost închinat Domnului, pentru a nu fi prins în mrețele păcatului, — cum ar trebui să facă toate mamele cu fiecare nou născut.

Ca școlar era: silitor, vesel, rușinos, tăcut și blând, fiindu-i astfel foarte ușor să câștige prietenia colegilor săraci și bogați, fără deosebire.

La 20 de ani frăgezimea frumuseții sale de flăcău și-odată ce atrăgea toate privirile trecătorilor, se datorea nevinovăției. Într'o zi, privind la o persoană, a fost ispitit în măsură că numai aruncându-se într'un burduf de lac înghețat s'a putut înfrâna. Alte ori, pentru păstrarea curățeniei, întrebuița toate forțele sufletului.

Cât de frumos ar fi și tineretul nostru dacă și-ar ști păstra verguria!

Lupta pentru virtute împotriva poftei trupului l-a îndemnat la 20 de ani, în 1112, să intre în mănăstire trapistă, în care sunt cele mai aspre reguli de viață, unde n'a dus cu sine numai pe frații săi, ci și 30 de prieteni de vârsta lui. — Aici, pentru a-și aprinde mereu dorul pentru viață mănăstirească, zilnic își punea întrebarea: „Bernard, la ce ai venit“, sau, și la adică „Bernard, pentru ce te-ai călugărit?“ — Pentruca să fie călugăr între călugări și sfânt între sfinți. Zicem noi.

Mânca atâta, cât să nu moară, până când Sf. Scriptură o sôrbea neîncetat. După dovezi eminente de călugăr, ajunge egumen (mai mare) peste mănăstirea din Clairvaux (Clervo), întemeiată de dânsul.

În general graiul său, fie în predici, căci era și preot, fie în convorbiri era mai cald decât toate celelalte glasuri omenești, fiind

presărat cu scânteii dumnezeiești. Totdeauna era gata, sau să răzbuie legea lui Dumnezeu călcată în picioare de păcătoși, sau să apere puterea apostolică a papilor împotriva tuturor rătăcirilor viclene. Și toată această înțelepciune adâncă ieșea dela călugărul, care de prea mult ajun era totdeauna între moarte și viață, deoarece trupul fără putere numai sufletul i-l mai ținea viu. Cei din jurul său de câte ori îl vedeau, se temeau c'o sfârșește cu viața.

Ceeace sprijinea însă așa de mult graiul său înțelept, era bunătatea inimii sale și minunile, prin cari însuși Dumnezeu îl ajută. Astfel, că în umbrelul său blând prin lume, să samene pacea între învrăjbiți, cu tot dreptul se poate spune, că n'a întâlnit împotriviri. Numele său a rămas cinstit de toți. Preacurata l-a iubit mult, așa că un învățat zicea: „De vrei să lupți cumva împotriva Sf. Bernard, te împotrivesți Preacuratei Fecioare, care îl iubeste ca lumina ochilor“.

Înainte de a muri, spune la ai săi: „Trei lucruri vă leg de suflet, să le urmați, căci eu cât am putut le-am urmat, și anume: Nu m'am încrezut în mine niciodată, ci nu mai în alții; când am fost jignit de cineva, niciodată n'am căutat să mă răzbuie și totdeauna am căutat să îndepărtez sminteala altora, iar dacă totuși a venit, m'am silit s'o fac mai mică“. — Sfaturi atât de înțelepte pe cari le-am putea implini și noi, întrebându-ne pe numele ce-l avem, ca: Gheorghe, sau Ioane, sau Vasile, pentru ce ești creștin? — Pentru că să trăiesc creștinește, — să fie răspunsul nostru al fiecăruia. **Pr. Octavian Fulcea**

Cântec militar

Frunză verde de stejar
Mă duc, măndro, militar,
Eu mă duc, măndro, azi-măine
Dorul meu la tin' rămâne,
Grijește-mi-l mândră bine
Cum m'ai griji chiar pe mine.
Cântă cucul pe fântână
Că mai am o săptămână,
Cântă cucul pe găleată
Săptămâna mi-se găte,
Cântă cucu 'n vârf de nuc
Vint-a vremea să mă duc,
Și când vremea și-se găte
Hai bădiță la armată,
Să-ți fie dragă pușca
Cum și-i dragă mândruța.

Culea de Prof. TEODOR ȘEICEANU

Poezii populare

Vărușă gălbincioasă,
Ce ești, pe min' mănioasă,
Pe părinții mei chismoasă,
Că ce m'o făcut frumoasă
Și mi-o pus rujă'n obraz,
Să fac, la feciori, năcaz?
Că mi-o uns sprâncenele,
Sprâncenele, genele,
Cu peană de mierlă verde
Să fiu dragă cui mă vede;
Cu peană de turturea,
Să fiu draga lu' badea.

Sărac bădișoru meu;
Eu mi-l chepten și mi-l gat
Și-l trimit ziua prin sat;
Toate nevestele-l plac
Las' să-l placă cin' v'ă vrea,
Că-i pupat de gura mea,
Las' să-l placă ori și cine
Că îl am, nu mi-e rușine!

Versuri culese dela Maria
Lamnășan, com. Ștenea, jud. Tr. Mare
LUCIAN V. AURELIAN

Cum stă lumea și țara

Războiul cu Rusia

În ultimele zile, pe frontul răsăritean s'au dat lupte usoare. Trupele sovietice oboșite de război s'au mulțumit să dea numai atacuri locale.

Cele mai de seamă batalii au avut loc pe Nistrul de jos, unde până acum au fost distruse 8 divizii bolșevice.

Pe celelalte părți ale frontului din Moldova și Basarabia nu s'au făcut schimbări.

La sfîntit de Berezna, atacurile unor formațiuni puternice de infanterie s'au prăbușit sub focurile armelor germane.

În partea de miazănoapte a frontului germano-rus au avut loc lupte fără însemnătate.

Războiul Japoniei

În săptămâna trecută, Anglo-Americanii, cari poartă lupte sângeroase în Asia de răsărit cu Japoniezii, au suferit înfrângeri grele. Atacurile lor desnădăjduite au fost respinse pretutindeni, pricinuind pagube mari aliaților.

Pe fronturile din China și Birmania, după acum anunță știrile venite din Tokio, capitala Japoniei, armatele japoneze își continuă înaintarea în ciuda Americanilor, cari sunt foarte ne mulțumiți de mersul războiului.

Indienii naționaliști trecuți de partea Japoniezilor se luptă în partea de miazăzi a Birmaniei (o țară în Asia) Prin vitejia lor au câștigat admirația trupelor japoneze.

Partizanii italieni au fost tertaji

După eliberarea ducelui Mussolini din mâinile oamenilor mareșalului Badoglio, cei cari au fost contra fascismului s'au refugiat de frică prin munți. Se temeau de pedeapsa acelora pe cari i-au trădat. Ascunși prin păduri, primeau mâncare dela tovarășii lor, pe furiș, numai la zile mari, când aceștia puteau ajunge până la ei. De când a luat Mussolini din nou frânele guvernului, partizanii lui Badoglio au dus o viață grea plină de necazuri și lipsuri.

O telegramă din Milano anunță, că ducele Mussolini a dat un decret, prin care iartă pe toți aceia cari până la 25 Maiu s'au reintors la casele lor, cerând iertare pentru greșalele lor.

Din Piemont se află că până acum s'au prezentat de bună voie peste 30 mii de „partizani italieni pocăiți“.

Când începe al doilea front european?

În amândouă taberile s'au terminat pregătirile în vederea începerii celui de al doilea front european. Englezii sunt pregătiți să atace, iar Germanii să se apere, lipsește doar scânteia să aprindă focul.

Atât țările cari se găsesc în război cât și cele neutre așteaptă cu nerăbdare invazia, pentru că în felul acesta vor începe luptele hotărâtoare din războiul de acum, care a prins în marea horă a bataliilor aproape lumea întreagă.

Englezii, cari au tot făgăduit un nou front contra Germaniei — se vede — că se tem să-l înceapă. Își dau seama că îi

așteaptă greutăți pe cari nu știu dacă le pot sdrobi.

Când și unde vor ataca aliații? Iată două întrebări, la cari deocamdata nu poate răspunde nimeni.

Anglia este îngrijorată de situația din China

Englezii sunt tot mai îngrijorați de înaintarea trupelor japoneze. Mai ales situația grea în care se găsește astăzi China le dă mult de gândit. După știrile engleze, atât armata cât și starea economică a Chinei a ajuns la o răspântie grea. Lipsurile și greutățile războiului cresc pe zi ce trece, în timp ce scade tot mai mult moralul trupelor chineze.

Anglia se teme că ar putea să se prăbușească China, ceea ce va fi o lovitură mare pentru armatele anglo-americane cari se luptă în răsăritul îndepărtat cu viteazul și istețul popor japonez.

Germania va lupta pentru apărarea aliaților

Anglia, Statele Unite și Rusia au cerut României, Ungariei, Bulgariei și Finlandei să rupă legăturile de prietenie și alianță cu Germania. Cele trei puteri aliate ne-au amenințat că, în cazul când nu vom trece de partea lor, vor folosi contra noastră toate mijloacele cari le stau la îndemână, pentru a ne sili în felul acesta să depunem armele. Atât România cât și celelalte țări aliate cu Germania au respins propunerile aliaților. Ele își dau foarte bine seama de marele pericol al bolșevismului, așa că vor continua și de aici înainte să lupte contra armatelor lui Stalin.

Gazetele germane, ocupându-se de ultimatumul aliaților, scriu că Germania va lupta pentru apărarea țrilor aliate ca și pentru apărarea intereselor ei.

Războiul din Italia

Englezii și Americanii și-au pus nădejdi mari în ofensiva pe care au început-o zilele trecute pe frontul italian. Contrar așteptărilor lor, Germanii le-au zădărnicit toate atacurile. Cu toate că aliații au făcut debarcări noi în Italia de miazăzi, nu au putut sparge liniile de apărare germane.

Micile teritorii ocupate de aliați au fost plătite scump. Știrile din izvor german arată că, cu prilejul luptelor, au curs adevărate râuri de sânge Germanii sunt ajutați mult și de situația terenurilor.

Știri scurte politice

Orașul Ploiești a fost bombardat din nou de aviația americană. Cu prilejul luptelor aeriene, cari au avut loc deasupra teritoriului român și sârb, americanii au pierdut 34 bombardiere.

După cum se comunică din Berlin, Crimeia s'a evacuat după planul întocmit de comandamentul militar german. S'a scos tot ce avea vreo importanță militară.

Se află din Berlin, că Rusia vrea să trimită trupe în Norvegia, pentru a da ajutor Englezilor.

Fuehrerul Adolf Hitler a primit în audiență pe președintele statului slovac. S'au discutat chestiuni politice și economice.

În istmul Aunus, Finlandezii au sdrobit mai multe atacuri sovietice.

Comuniștii din Grecia și Bulgaria vreau să facă o „Uniune sovietică a republicilor socialiste din Balcani”, care să fie condusă sub supravegherea Rusiei.

În istmul Aunus, aviația finlandeză a bombardat pozițiile bolșevice, pricinuind pagube mari armatelor rusești.

Guvernul din Bulgaria a demisionat. După cum se comunică din Berlin, noul guvern va păstra și pe mai departe legăturile de prietenie cu Germania.

La Londra au avut loc tratative economice între reprezentanții d-lui Beneș și reprezentanții Rusiei.

De prin sate

Sinod la Hașeg

Sinodul de primăvară al preoților din Vicariatul Hașegului s'a ținut săptămâna trecută. Ședința a deschis-o Păr. vicar Romulus R. Stoica printr'o vorbire bineamintată. Pe urmă a vorbit Păr. Dr. Gh. Fireza S. I. despre „misiunea sf. Biserici în noua ordine” (St. M. Ciura).

Din Spini

Bucurie mare au avut credincioșii Păr. prot. on Costea și-ai Păr. Iustin Dulău din Spini în ziua de 30 April. După o frumoasă pregătire spirituală, făcută de Păr. prof. Dr. Simion I. Crișanu dela Blaj, s'au consacrat Preacuratei Fecioare, ca să-i ocrotească de toată primejdia și să ne aducă pacea mult dorită. Cu această ocazie s'au sfințit două cruci frumoase din biserică, pe care sunt scrise numele celor care s'au jertfit pentru țară și paza noastră a tuturor. De sfintele taine s'au apropiat vreo 200 de persoane.

CORESP.

Din Henig-Alba

Săptămâna luminată a fost într'adevăr de două ori luminată pentru credincioșii din Henig, întâia oră luminată prin sărbătoarea Invierii Domnului și a doua oră prin luminarea „ceilor din întunec și din umbră” prin cuvântul lui Isus rostit de nobosul Păr. Iosif Ball călugăr misionar dela Obreja.

A treia zi de Paști au început sfintele misiuni care au ținut o săptămână încheiată, fiindu-se 20 de predici și spovedindu-se o foarte mare mulțime de credincioși. A treia zi scara a fost arătat credincioșilor filmul „Potopul lui Noe”, cu explicații date de Păr. călugăr misionar.

Au impresionat pe cei prezenți frumoasele predici rostite de Păr. misionar, care în râvna Sf. Sale nu a pregetat a merge în întreaga comună la bătrânii bolnavi spre a-i mărturisi și cumineca.

Ca o urmare a predicilor și cu o laudă a credincioșilor trebuie să pomenesc că credincioșii au făcut daruri frumoase pentru orteinatul „Providența” dela Obreja.

Cu ocazia acestor Sf. Misiuni Păr. I. Ball, asistat de Păr. I. Cârnațiu parohul local, a făcut primirea solemnă a membrilor și membrilor reuniunii Mariene. A învățat tineretul, de care Sf. Sa a rămas foarte mulțumit, rugăciunea Sf. Rozar împreună cu fermecătoarele cântări de laudă aduse Preasf. Fecioare.

La Dumineca Tomei s'a făcut în fața cimitirului procesiunea cu Sf. Eucharistie, la care a cuvântat Păr. Ieromonah Miron Moldovan tot dela Obreja, sosit pentru a ajuta la mărturisirea credincioșilor.

Locuitorii din această parohie au avut fericitul moment de a fi vizitați și îndrumați de Păr. călugăr misionar dela Obreja, ocazie ce este foarte rară în viața unui sat. Facă Dumnezeu ca sămânța aruncată de Păr. misionari să aducă roade înalte pentru lauda lui Dumnezeu și binele tutaror.

TICU

Morala: când sună alarma, deschideți imediat ferestrele, ca să nu fiți răniți de țandări și ca să nu duceți dorul geamurilor.

Știrile săptămânii

3/15 Mai 1848 la Blaj s'a sărbătorit ca nici odată în cei 96 ani de scurgere dela acest mare eveniment. Lipsind adevărat, ca nici odată pe vremea aceasta, teologii, elevii și elevele, această podoabă a Blajului nostru, nu s'a mai putut face nici o paradă. S'a slujit totuși o sfântă liturghie, pomenindu-se eroii neamului din 1848. După amiază am plecat apoi, în frunte cu I. P. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu, toți canonicii, directorii, preoții și profesorii Blajului, însoțiți de câțiva teologi refugiați și elevi, și am depus cunună pe piatra libertății și pe mormintele eroilor din 1848, apoi însuși I. P. S. Sa a rostit ectenia morților și în sfârșit, după frumoasa și însuflețita cuvântare a Păr. Dr. Tit Liviu Chinezu, rectorul Academiei Teologice și după cântarea lui „Deșteaptă-te Române”, am venit în rând la casele noastre. A fost acesta cel mai trist 3/15 Mai în cei 96 ani de când se sărbătorește regulat.

Monumentul la mormântul lui Iacob Mureșianu se va sfinți în Joia Înălțării, la 25 Mai, când se implinesc 27 ani dela moartea maestrului. Cea din urmă danie primită a fost aceea de una mie lei dela dl inspector general Laurențiu Moldovan din Ministerul Finanțelor. Cu aceasta am ajuns la suma de 108 128 lei care e depusă la Banca Populară „Axente Sever” din Blaj. În numărul viitor vom arăta, cum s'a făcut sfințirea. Invităm și pe această cale pe cetitorii noștri să ia parte cât mai mulți la această serbare.

Noul preț al zahărului este de 225 lei kilogramul de zahăr tos (mărunt sau cristal) și de 240 lei de zahăr cubic (pătrățele).

A murit dl Ottulescu. Oricine a avut vreodată hârtii de câte 1000, 500 și 100 lei, a putut citi pe acelea numele fostului guvernator a Băncii Naționale: Alexandru Ottulescu care a murit zilele trecute în Câmpulung-Muscel, fiind în vârstă de 63 ani.

Despre grozavile rusești scriu ziarele străine adevărate minuni. Toți bărbații dela 16 la 60 ani sunt duși la lucru silnic sau deportați în Siberia. Femei și copii împușcați, oameni înfometate constrânși să culeagă minele imprăștiat și să repare căile ferate. Soldații bolșevici împușcă pe toți cari s'ar părea că se codesc. După cum mărturisesc și ziarele ungurești, turcești și bulgărești, pentru bieții oameni din teritoriile ocupate de Ruși a sosit iadul pe pământ.

De câte ori a fost atacat Vaticanul de Anglo-Americanii. Ziarul Sfântului Părinte dela Roma aduce vestea că teritoriul Statului Papal a fost atacat până acuma de 23 de ori de către aviația anglo-americană. Întrebăm, Sfântul Părinte cu ce a greșit împotriva Anglo-Americanilor? Cu aceea că a fost totdeauna împotriva războiului și că a înfierat pe o formă pe toți cei vinovați de izbucnirea războiului?

Serbarea tineretului universitar din Blaj

În ziua de 22 Mai a. c. a avut loc, în sala Palatului Cultural, sub ocrotirea Consiliului de Patronaj din localitate, serbarea tineretului universitar din Blaj.

S'a jucat comedia „Micul Weber” în 3 acte, rolurile fiind interpretate de tineretul universitar.

Venitul a fost destinat Consiliului de Patronaj.

NICU IANU

Se poate? Comuniștii își fac de cap și în Grecia. Ei îi necăjesc mai ales pe țărani, dascăli și preoți. Mii și mii dintre aceștia au fost uciși în modul cel mai mișelesc. Refugiați de pe lângă Nistru, din teritoriul ocupat de Ruși, povestesc, că bolșevicii întreabă poporul rămas că ce e pe la noi. Celor ce nu vreau să mărturisească pe placul lor le smulg limba din rădăcină.

Preoții nu mai pot fi ziarști. Un nou decret lege publicat de curând în Monitorul Oficial nu dă voie funcționarilor, magistraților, ofițerilor și preoților să mai fie ziarști.

Nu vă atingeți de obiectele găsite. Între armele cu care dușmanul vrea să ne robească este și aceasta: lucruri, creioane, bricege, tocure etc. Dușmanul aruncă din avioane aceste obiecte pe care dacă le atingi, explodează și te nenorocesc. Până acuma mulți, mai ales copii, au fost omorâți sau nenorociți de aceste obiecte. Mai nou copilul Eugen Răducanu din Mizil, găsind lângă o sură o grenadă, a luat-o în mână și s'a jucat cu ea. Grenada a explodat, omorând pe copil și răniind grav pe mamă-sa. Așa dar nu vă atingeți de lucrurile găsite, căci vă pândeste moartea.

Turcia se apără. Bugetul turc prevede pentru anul 1944-1945, 282 milioane de lire turcești pentru apărarea națională. Din această sumă 49 milioane de lire vor fi încasate din împrumutul național.

Femeia dracului. Florea Gornic din Moroda a voit să bea sodă bicarbonat dintr'un pahar, că avea arnic la stomac. Copilul său de 5 ani l-a oprit, fiindcă a băgat de seamă că mamă-sa a băgat ceva în pahar. Întrebându-și nevasta, ce era în sticlă, a răspuns că apă sfințită. Bărbatul a trimis sticla la analiză. Când colo s'a constatat că era sodă caustică, cu care voia să-l omoare. Acuma treaba a ajuns la tribunal, care va hotărî, de ce pedeapsă e vrednică femeia dracului.

5 foști gardieni publici hoști. Curtea Marțială din Timișoara a condamnat la moarte pe fostul gardian Vulpe Constantin, care împreună cu alți 4 foști gardieni publici furau noaptea în vremea camuflajului. Ceilalți colegi ai lui Vulpe au primit închisoare între 2 și 3 ani.

Gandhi eliberat. Se știe că cel mai mare luptător al Indienilor este Gandhi. El cere libertate pentru Indieni și scăpare de sub jugul englez. Chiar de aceea Englezii l-au internat deodată cu începutul acestui război. Gandhi însă s'a îmbolnăvit atât de greu, încât Englezii s'au văzut nevoiți a-l elibera. Amery, subsecretarul de stat pentru India dela Londra, a declarat însă că îndată ce se va însănătoși îl vor interna din nou.

Cazemate urlașe. Germanii au întărit întreagă coasta Oceanului Atlantic, zidind cazemate urlașe. Într'o astfel de cazemată intră și încap 10 mii de soldați. Cazematele sunt provăzute cu lumină electrică, baie, spitale și cinematografe.

Aproape de necrezut sunt grozavile pe cari le povestesc refugiații dela bolșevici. Astfel muncitorul Kuchanov din Bârlad povestește că bolșevicii le-au poruncit să omoare cu gaze pe mai mulți nenorociți dintr'un vagon prin aceea că au fost nevoiți să alăture la vagonul în care se aflau acei nenorociți un alt vagon plin cu gazuri ucigătoare, cari se revărsau printr'un tub în vagonul de per-

soane. Fiindcă el și doi camarazi de ai săi s'au ferit să împlinescă această poruncă groaznică le-au ars pe piele literile: „W. N.“, adică „dușmani ai poporului“, și i-au bătut de cei doi au murit, iar el a scăpat cu viața refugiindu-se în România.

Copii omoriți de o grenadă. Copiii Mihail Preda de 14 ani, Dobre Preda de 13 ani și Chirciu Leșu de 15 ani, toți din comuna Cioara-Doicești, județul Brăila, găsind o grenadă, au început să se joace cu ea. În timpul jocului grenada a explodat și i-a omorât pe toți trei.

53 copii și 123 nepoți are un turc din Anatolia, care a fost căsătorit cu 12 femei. Chiar și în Turcia, unde bărbații pot avea mai multe soții, aceasta e o raritate.

Bombe în formă de sticlă de bere. În câteva comune de pe valea Crișului Repede din teritoriul cedat Ungariei au fost aruncate din avioanele nord-americane bombe de forma sticlelor de bere, cari nu au explodat. Cu prilejul adunării acestor bombe într'un camion, într'una din comune, două au explodat, răbind șoferul, pe primar și pe soția lui.

Ziarul „Infrățirea“ din Turda de sub conducerea d-lui Ion Modrigan a împlinit un an de existență. Ii dorim mulți ani cu bine.

Amurit patriarhul Sergie. Sluga plecată a d-lui Stalin, patriarhul Sergie dela Moscova, cel ce a întemeiat biserica bolșevică din Rusia, a încetat din viață, în vârstă de 78 de ani, pe neașteptate, fiind — zice-se — lovit de dambla.

O moartă aparentă s'a trezit. Pe o femeie de 75 ani o duceau la groapă în Ancara, capitala Turciei. Când au ajuns cu ea aproape de cimitir, bătrâna s'a trezit, a bătut în sicriu și cei din jur au eliberat-o. Bătrâna s'a sculat și s'a relintors pe jos acasă. Se vede însă că oricum, totuși s'a speriat atât de mult, încât încă pe drum i-s'a făcut rău și a murit definitiv.

O armată de Evrei e vorba să se înființeze în Anglia. Menirea ei ar fi ca la cucerirea Berlinului de către aliați, această armată să intre și să ocupe Berlinul.

S'a scumpit tutunul și țigarele și încă binisor. Tutunul cl. III acuma e 60 Lei, iară cel de pipă 55 Lei pachetul. Țigarele cele mai ieftine 4 Lei, iar cele mai scumpe 30 Lei bucata.

Din Statele Unite. Numărul bolnavilor de minte se ridică în Statele Unite la 600 de mii. Pentru vindecarea și îngrijirea acestor bolnavi se cheltuiesc 200 milioane de dolari pe an.

Roma din nou bombardată Avioane anglo-americane au bombardat iarăși orașul Roma, Marți dimineața, distrugând numeroase case de locuit. Asta după ce catolicii din toată lumea strigă mereu și cer, să fie cruțat orașul care este centrul creștinătății. Dar prietenii celor fără Dumnezeu nu vreau să audă. Se știe însă, că Dumnezeu nu bate cu băta!

Și-a omorât copilul. Fata Maria Değerat din comuna Florești, județul Tecuci, în vârstă de 17 ani, întreținând legături de dragoste cu un flăcău din sat, a născut un copil. Pentru a scăpa de rușine și de povara de a-l crește, nenorocita mamă și-a aruncat copilul în closetul locuitorului Dumitru Bote-

zatu. Dar Dumnezeu nu poate lăsa astfel de lucruri nedescoperite și nepedepsite. Copilul a fost găsit de D. Botezatu, care a anunțat postul de jandarmi despre cele petrecute. Astăzi mama criminală este arestată. Cât de curând își va primi răsplata pentru fapta sa mârșavă.

Ajutor la gazetă am mai primit dela abonatul nostru Vasile Balteșiu învățător Bradu Lei 100. Ii mulțumim. Bunul Dumnezeu să-i răsplătească înmiit.

Bani de sticlă. O știre din Statele Unite anunță, că guvernul american a adus hotărârea ca să fabrice de aici înainte banii din sticlă. Metalele, ca aurul, fierul, arama sunt folosite la înarmarea țării. În acest scop s'a fabricat un fel de sticlă colorată, care se poate fabrica foarte greu. Nevoia la multe te învață.

Condamnați la moarte pentru tănuire de parașutiști. Țiganul Gheorghe Drunea și Nicolae Muntea, amândoi din comuna Uimu, județul Lăpușna, au fost condamnați la moarte de Curtea Marțială, pentru că, cu foarte că au întâlnit parașutiști inamici, nu au anunțat postul de jandarmi. Sunt legi cari pedepsesc foarte aspru pe cei cari ascund astfel de știri.

Ziarul „Gazeta dela Turda“ de sub conducerea d-lui Vasile Iluțiu a ieșit ca număr jubilar, scriind în fruntea numărului din urmă: 200. Ii dorim și acestei gazete mulți ani cu bine.

Cea mai mică femeie din lume este fără îndoială dșoara Luiza Loose din Württemberg (Germania). Ea este de 86 ani și nu are decât o înălțime de 85 centimetri. A umbat în multe părți ale lumii și a fost privită și admirată de aproape toate familiile domnitoare ale lumii.

† **Locotenentul Viorel Sârbu**, în etate de 31 ani, originar din comuna Crăciunelul de sus, a căzut în ziua de 8 Mai 1944 în luptele dela Sevastopol. Fie ca jertfa lui lângă a miilor de eroi, să aducă o nouă Românie așa cum o dorim. Domnul să-i facă parte cu dreptul!

† **Horățiu M. Moldovan** avocat stagiar, a murit la Reghin în teritoriul cedat, într'al 24-lea an al vieții, după o boală grea și îndelungată, în ziua de 20 Aprilie. Il depânge mamă-sa, văduva Olivia Moldovan născ. Bucur, și fratele său Viorel. — În veci pomenirea lui!

Cum a scăpat o pisică de moarte

Un higher din America a fost încredințat de către primăria unui oraș, să omoare o pisică, vărându o într'o cameră umplută cu gaz aerian foarte otrăvitor, care se aprinde iute ca și gazul metan. Pisica, bagseama presiția ce o așteaptă, de aceea nu se lăsa vărută nici cum. Hingherul, ca să o îmbu-neze, o tot netezea pe spate, când deodată s'a produs o explozie, care l-a trântit la pământ pe hingher, în care timp pisica dispăruse. Ce se întâmplase? Prin frecarea îndelungată a blanei unei pisici, blana se încarcă cu electricitate și scânteiază foarte ușor. Aceste scânteii însă au fost de ajuns ca să aprindă gazul aerian

Convocare

Construcția Târnăveană S. A. Dâmău își va ține

adunarea generală ordinară

la 11 Iunie 1944, ora 6 p. m., în localul fabricii Dâmău, la care acționarii sunt invitați cu acea, că bilanțul examinat de comitetul de cenzori împreună cu raportul, care va fi prezentat adunării generale, sunt depuse în biroul societății.

Ordinea de zi:

1. Emiterea unei comisiuni pentru luarea în seamă a acțiunilor depuse și raportul acesteia.
2. Raportul consiliului de administrație despre anul de gestiune 1943 și prezentarea încheierilor de conturi.
3. Raportul comitetului de cenzori.
4. Eventuale propuneri.

În sensul statutelor drept de deliberare și votare au numai acei acționari care și-au depus acțiunile proprii, respectiv, în caz că reprezintă pe altul, acțiunile acestuia și documentul de împuternicire dela el, cel mai târziu până la 1 Iunie 1944 a. c. la casa firmei Construcția Târnăveană și pe seama sa a fost extradat biletul de votare.

În sensul art. 9, din statute, ca reprezentanți ai acționarilor absenți pot să exercite dreptul la adunarea generală numai la împuterniciri majori și numai în baza procurei în forma prescrisă.

Bilanț general la 31 Decembrie 1943

Activ: Cassa în numerar 71.551, Efecte 20.800, Debitori 28.000, Mărfuri 781.974, Imobile 826.074, Mașini și Instalațiuni 1.300.059, Pierdere în anul 1942, 1.118.385, Beneficiul în 1943, 220.574, rămas pierdere 957.811, Total activ: Lei 3.986.269.

Passiv: Capital; 2.000.000, Fond de rezerve 18.000, Fond de amortizment 568.448, Creditori 1.399.821, Total pasiv; Lei 3.986.269.

Profit și pierdere la 31 Decembrie 1943

Debit: Pierdere în anul 1942, 1.178.385, Salarul Funcționarilor 555.546, Salarul Muncitorilor 1.443.776, Cheltuieli Generale; 1.307.227, Cheltuieli de administrație 23.630, Impozite și taxe 831.938, Dobânzi 49.086, Amortizmente la Imobile 21.351, Amortizmente la Mașini și Instalațiuni 195.009, Total: Debit Lei; 5.605.948.

Credit: Din Mărfuri; 4.643.137, Pierdere în anul 1942, 1.178.385, Beneficiul în anul 1943, 220.574, Rămas pierdere 957.811, Total: Credit; 5.605.948.

Dâmău, la 31 Decembrie 1943.

Consiliul de Administrație:

Construcția Târnăveană S. A.

157) 1-1

Poșta gazetelor

Colburean Nicolae Nr. 6510. Am reclamat la poștă și mi-s'a răspuns că gazeta sosește regulat la Copșa Mare și se predă regulat prin poștașul rural la Primăria Copșa Mare. Deci numai cei dela Primărie pot purta vina.

Pr. Victor Dances, Gurarăului. Articolul a sosit prea târziu, când numărul trecut era deja vândut. 6480 **Viorel Oprea.** Așa primit Lei 330 pe anul acesta.

Parohia rom. unită Moclar. Am primit Lei 9424 pentu a șezății din Moclar. Sunt achitați toți abonații pe anul 1943 și 1944. Bani i am primit în 22 Iunie a. c.

Parohia rom. unită Buteți. Am primit Lei 2300 pe cari i-am repartizat după cum ne-ați scris S. V. Bani pentru calendare Lei 780 nu i-am primit. Rugăm cercetați la poștă.